

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊА ПОЛОЖАЈА
ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА
У ОПШТИНИ КУЧЕВО
2011- 2014

Општина Кучево, септембар 2010

С а д р ж а ј

У в о д	страна
Уводна реч Председника Општине	3
О ЛПА за унапређење положаја избеглих и ИРЛ	4
Одлука Скупштине општине о усвајању ЛПА	6
Захвалност учесницима/цама у процесу израде ЛПА	7
Сажетак (резиме) ЛПА-а	9
- Поглавље 1: Општи подаци о Општини Кучево	9
-Поглавље 2: Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у Општини Кучево	11
-Поглавље 3: Анализа ситуације и спорна питања избеглих и интерно расељених лица	13
- Поглавље 4: Приоритетне циљне групе	18
- Поглавље 5: Општи и специфични циљеви .	19
- Поглавље 6: Активности – Задачи за реализацију ЛПА	20
- Поглавље 7: Ресурси/буџет	27
- Поглавље 8: Аранжмани за примену	28
- Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	30

Уводна реч Председника Општине Кучево

У циљу унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица на локалном нивоу Општина Кучево је одлучила да се изради Локални акциони план за период 2011-2014.године који има за циљ да обезбеди свеобухватни оквир, који је флексибилан и прилагодљив, како би се испунили услови за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица специфичних за нашу општину.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица Општине Кучево 2011-2014. године, има јасну и конкретну визију-општи циљ и специфичне циљеве које намеравамо да остваримо у току одређеног временског периода.

Процес планирања је спроведен кроз идентификацију потреба и специфичних проблема избеглица и интерно расељених лица на територији општине Кучево, а реализација Плана ће се одвијати применом низа интервенција чији би исход требало да имају стварни значај за заједницу, односно да доведу до адекватних решења за унапређење положаја избеглих и интерно расељених.

Стратешки оквир Локалног акционог плана општине Кучево је одређен у складу са Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица као и другим стратешким документима значајним за ову област.

Кључни и суштински принцип Локалног плана је да се побољша и унапреди интеграција избеглих и интерно расељених лица и самим тим повећа капацитет локалне заједнице да у одређеном периоду изнесе жељене промене у вези са психосоцијалним потребама становништва.

Наша је обавеза и дужност да уложимо максимални рад, професионализам и ентузијазам да кроз реализацију овог Плана, конкретизујемо визију унапређењаположаја избеглих и интерно расељених лица и тиме омогућимо њихову квалитетнију и потпунију интеграцију.

Кучево

Председник Општине Кучево

Септембар 2010.године

Зоран Милекић

Шта је Локални план акције за решавање питања избеглих и интерно расељених лица

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих и интерно расељених лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. **Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица** посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица којасу била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) у општини Кучево, настао је као резултат учешћа у Пројекту Подршка институцијама Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица.

Општи циљ Пројекта је проналажење решења на нивоу државе која ће пружити подршку Влади Републике Србије да на ефикасан и оджив начин одговори на потребе избеглих и ИРЛ. Пројекат финансира Европска унија, а спроводи Међународна организација за миграције (International for Migration- ИОМ) Корисници Пројекта су институције Владе Републике Србије које су надлежне за избегла и интерно расељена лица. Комесаријат за избеглице Републике Србије (КИРС), Министарство за Косово и Метохију и Министарство рада и социјалне политике, као и друга надлежна м, општинска повереништва за избегла и интерно расељена лица.

1. Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), **избеглица** је особа која из основаног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеног друштвеној групи или због политичког уверења, напустила је своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967 год. проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле понуђене да напусте своју државу (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

2. Интерно расељене особе су оне које су биле присиљене да напусте своје домове, али су остале у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права. (<http://www.articleword.org/index.php/Displaced> person)

Стратешки оквир Пројекта одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица и другим националним стратешким документима од значаја за ову област.

У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални план акције за унапређење положаја избеглица и ИРЛ доноси се на период од 5 година, са детаљном разрадом активности за прву годину примене.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кучево заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Кучеву, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- **Локални** - спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности,
- **Партиципативан** – укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим и интерно расељеним у локалној заједници;
- **Утемељен** на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређења положаја избеглих и интерно расељених;
- **Прилагођен** ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- **Користи савремене методе** планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- **Подстиче одговоран однос** различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних података о положају и потребама избеглих и интерно расељених лица у Општини Кучево, коришћени су следећи извори: резултати интервјуа са потенцијалним корисницима и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, подаци општинског Повереништва за избеглице, Црвеног крста, локалних невладиних организација итд. Процес израде плана спроведен је у периоду октобар-2009 год. до марта 2010.године.

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи („Сл.гласник РС“, бр.129/2007) и члана 19. Статута општине Кучево („Сл.гласник општине Кучево“, бр.12/08, 8/09 и 4/10)

Скупштина општине Кучево на седници одржаној дана 24.9.2010 године доноси

ОДЛУКУ

1,УСВАЈА СЕ Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Кучево у периоду 2011- 2014 године.

2.О Примени Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Кучево у периоду од 2011 – 2014. године стараће се Савет за управљање миграцијама и трајна решења.

3. Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику општине Кучево".

Број: 06-1-124/2010-01
24.9.2010.године
Кучево

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Драгослав Мратић,с.р.

Тачност отправка оверава
СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Драган Милорадовић

Захвалност учесницима/цама у процесу локалног акционог планирања

У циљу израде локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кучево, формиран је општински Савет за миграције који чине представници/це: локалне самоуправе као носиоца процеса и формалног доносиоца овог документа, укључујући и Повереништво за избеглице; институција система које се на локалном нивоу баве питањима избеглих и интерно расељених; невладиних организација које делују у локалној заједници и Комесаријата за избеглице Републике Србије.

Улога Савета за миграције је да:

- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке организоване од стране КИРС-а и подржане од стране ИОМ-а;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим и интерно расељеним;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантим локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- Ради на писању завршног документа;
- Иницира јавну расправу о нацрту документа и допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини Општине на усвајање.

Чланови/це Савета за миграције општине Кучево су:

1. Председник Општине Кучево Зоран Милекић, председник Савет
2. Гордана Марић, руководилац Одељења за привреду и имовинско правне послове
3. Љубица Милорадовић, радник Дома здравља Кучево
4. Гроздана Марковић, Секретар Црвеног Крста Кучево
5. Зоран Мишић, шеф групе за управне послове у ПС Кучево
6. Предраг Живановић, правник, Центра за социјални рад за општину Кучево
7. Ненад Љубић, представник Месне Заједнице Кучево
8. Душан Тодоровић, радник Општинске управе Кучево- урбаниста
9. Мирјана Богдановић, повереник за избеглице Општине Кучево – секретар Савета

Захваљујемо се свим члановима/цама Савета за миграције општине Кучево на учешћу у процесу планирања.

Остали актери укључени у сам процес локалног акционог планирања су били представници/це различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у консултативном процесу. У различитим фазама рада, стручну подршку процесу планирања и израде финалног документа пружили су консултанци ангажовани од стране Посебну захвалност изражавамо Комесаријату за избеглице Републике Србије и ИОМ пројектном тиму.

Сажетак-Резиме

Локални акциони план (ЛАП) за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Кучеву (2011/2014) је документ који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих и интерно расељених у локалној заједници. Овај План је усмерен на све особе које бораве на територији Општине Кучево, а које су биле изложене присилним миграцијама и egzистенцијалним потешкоћама које то имају за последицу.

Према последњим званичним подацима из 2010. год. број регистрованих лица која сада живе на територији општине Кучево, има укупно 106 избеглих и 12 интерно расељених лица. У Домском смештају налазе се 68 избеглих и 1 интерно расељено лице.

Општи циљ Локалног акционог плана је побољшање социјално-материјалног положаја избеглих и интерно расељених лица у општини Кучево, путем програма за решавање стамбеног питања и побољшање услова становања и одрживих програма за унапређење живота у локалну заједницу

Специфични циљ 1 овог плана су : У периоду од 2011 до 2014 год. решити стамбено питање за најмање 12 породица избеглих и ИРЛ, доградњом стамбених јединица за социјално становање у заштићеним условима на постојећој згради у насељу Колонија, где су већ 3 зграде надограђене по истом принципу

Специфични циљ 2 У периоду од 2011 год. до 2014 год. трајно решити стамбено питање за најмање 1 породицу из приватног смештаја путем откупа сеоског домаћинства

Специфични циљ 3: У периоду од 2011-2014 побољшати услове становања корисника – избеглице и ИРЛ смештених у Домском одељењу, изградњом топле везе, дневног боравка и уређењем ентеријера.

Специфични циљ 4. У периоду од 2011 до 2014 године обезбедити помоћ у пакетима са алатом и прибором за самодоходовне активности за најмање 3 најугроженијих породица избеглих и расељених лица,

Корисници ЛАП-а ће бити сва избегла и интерно расељена лица са посебним нагласком на следећим приоритетним групама:

- Становници Домског смештаја
- Стари који нису остварили права из радног односа и немају лична примања
- Најугроженије категорије избеглице и ИРЛ из приватног смештаја (самохрани родитељи, породице са болесним чланом итд)
- Радно-способни, незапослени, и избегли и ИРЛ који траже посао

1. Проширење услуга социјалне заштите
2. У периоду од 2011-2014. године кроз програм локалног завода за запошљавање обезбедити на годишњем нивоу посао радно-способних и избеглих и ИРЛ лица.
3. У буџету Општине Кучево постоји позиција за имплементацију за избегла и интерно расељена лица.

Локални акциони план ће једном годишње презентовати свој рад Скупштини општине и Општинском већу. На крају примене ЛАП-а предвиђена је финална евалуација свих његових резултата.

Поглавље 1. Основни подаци о Општини

Добродошли у Кучево

У североисточној Србији, у залеђу Дунава и Тврдапа, простире се област Звижд, од давнина познат рударски крај, понајвише богат златом. У средишту ове области, у пространој Звишкој котлини окруженој планинским венцима Хомољских и Звишких планина, и масивом Северног Кучаја, на обали златоносног Пека сместио се живописни градић Кучево, центар истоимене општине.

Општина Кучево се налази у североисточној Србији. Захвата средњи и део доњег тока реке Пек. У административном погледу припада Браничевском округу. Општина Кучево захвата површину од 721 км².

Рељеф: У погледу рељефа, територија општине Кучево састоји се из равничарског и брдско-планинског дела. Равничарски део обухвата Звишку котлину и јужни део Браничева, док брдско планински део обухвата шумовите пределе Звишких планина, Северног Кучаја и северозападне обронке Хомољских планина.

Саобраћајнице. Територију општине пресецају паралелно по дужини, река Пек и две значајне саобраћајнице: магистрални пут М-24, пут Пожаревац - Мајданпек - Неготин и железничка пруга Београд - Пожаревац - Мајданпек – Зајечар.

Реке. Пек је највећа река у општини Кучево. Његове притоке општинску територију пресецају попречно. Највеће су Железничка река, Бродица, Дубочка река, Гложана, Комша, Буковска река, Шевичка река, Кучајнска река, и Раковобарска река Дајша.

Становништво: Према попису становништва из 2002. године у општини Кучево укупно 26 насеља живело је 18.639 становника.. У односу на попис из 1999.год. драстично је опао за 2.994 лица. Највеће насеље је град Кучево са 4.550 становника, који је истовремено и административни, привредни и културни центар општине. Друго по величини насеље је село Нересница, које има око 3000 становника. Од осталих насеља, као јак пољопривредни и трговачки центар истиче се село Раброво

Привреда: Што се привреде тиче, привреда стагнира, је се у задњих неколико година угашена два највећа гиганта у Кучеву а то су дрвни комбинат "Шик Кучево", познат по производњи водоотпорне шперплоче и "УСС Балкан", лидер у производњи камена и креча у Србији. тако да су преко хиљаду радника остало без посла. Такође, важну привредну грану овог краја заузима пољопривреда а посебно сточарство, с обзиром на велике површине под квалитетним пашњацима.

У погледу **туризма**, окосницу развоја чине очувана природна богатства (пећине, шуме, чисти водотокови и минералне воде), занимљиви народни обичаји и познате манифестације, као и богато археолошко наслеђе, посебно из античког времена. У Кучеву постоје савремени спортско-рекреативни објекти, као и модеран хотел, што је додатна погодност за бржи развој туризма овог краја

Карактеристике Кучева.

- % обрадиве земље.	48,26
- Број становника	18.808
- Број активних становника.	10.187
- Удео активног становништва .	54,16
- Број незапослених	587
- % незапослених	3,12
- % запослених у пољопривреди	17,10
- Национални доходак по становнику	31.192
- Национални доходак по становнику у % у односу на Србију	87,88

Локална Самоуправа Организациону структуру Општине чине: председник Општине, заменик председника Општине, председник Скупштине, заменик председника Скупштине, секретар Скупштине, Општинско веће које броји 9 чланова, Општински менаџер, Општински јавни правобранилац, начелник Општинске управе и 4 одељења.

Поглавље 2.

Подаци о избеглим и интерно расељеним лицима у Општини Кучево

Са појавом првих ратних сукоба на просторима бивше СФРЈ долази до прилива првих избеглица.

Такав талас није заобишао ни општину Кучево. Са собом избеглиштво доноси неминовно сиромаштво, које државу Србију прати свих ових година.

Први талас избеглица у општини Кучево, појавио се током 1991. и 1992. године након избијања рата у Хрватској, да би се број нагло повећао ескалацијом сукоба у Босни и Херцеговини. Највећи талас избеглица је био 1995. године после операције "Олуја" и у том периоду је било око 800 избеглица. Највише избеглица је било из Книнске области

Број избеглих и прогнаних лица након 1995. године стално се смањује тако да је тренутно са статусом избеглих и прогнаних у општини Кучево 104 избеглих лица, а расељених са Косова и Метохије 12 лица. У Домском одељењу смештено је 68 избеглих и 1 расељено лице. Већи број избеглих и прогнаних лица вратио се у земљу порекла посредством УНХЦР, један број избеглица преселио се у веће градове Републике Србије. Што се тиче интерно расељених лица са Косова и Метохије већина је нашла уточиште у Кучеву у приватном смештају.

Структура Узраст	према полу и		годинама УКУПНО
	Женски	мушки	
укупан број у 2008.			
до 50 год.	3	8	11
51-60 год.	3	16	19
61-70 год.	4	8	12
71-80 год.	12	9	21
91-90 год.	5		5
преко 90 год.			
УКУПНО:	27	41	68

ПРИВАТНИ СМЕШТАЈ

Структура Узраст	према полу и		годинама УКУПНО
	Женски	мушки	
укупан број у 2008.			
до 50 год.	7	11	18
51-60 год.	2	4	6
61-70 год.	5	4	9
71-80 год.	1	4	5
91-90 год.	/	/	/
УКУПНО:	15	23	38

Структура корисника према образовном статусу:

Образовни статус	У Дому		У приватном	
	укупан број	број	мушки	женски
Без школе	20	23	/	/
Основно образовање	4	1	12	6
КВ-ВК-ССС	16	2	10	8
Виша и висока школа	1	1	2	
УКУПНО:	41	37	24	14

Структура избеглих одакле долазе.

Република Хрватска	БиХ
77	11

Поглавље 3. Анализа ситуације и закључци

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа:

Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу, Анализу стања (SWOT), Анализу заинтересованих страна и Анализу проблема.

Анализа или Преглед документације о ширем радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докумената релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији, стратешка документа Општине Кучево и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у Општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих и интерно расељених лица су:

Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002);

- Стратегија за смањење сиромаштва (2003);
- Национална стратегија одрживог развоја (2008),
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије 2006-2012;
- Национална стратегија запошљавања 2005-2010;
- Стратегија регионалног развоја 2007-2012;
- Стратегија развоја пољопривреде;
- Стратегија развоја социјалне заштите;
- Национални план акције за децу.

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама. С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, сачињен је Предлог Закона о изменама и допунама Закона о избеглицама, али он још није усвојен.

Локални стратешки документи значајни за унапређење избеглих и интерно расељених лица у Општини Кучево су:

Стратегија социјалне заштите општине Кучево за период 2008-2012. године у којој су избегла и ИРЛ препозната као социјоразливна група и сви програми социјалне заштите обухватају ову групу.

Генерални план Општине Кучево донет је 2004. године а измењен је 5.9.2008. године којим се дефинишу зоне за стамбену изградњу тако да су створени почетни услови за планирање и изградњу социјалног становања.

Најважнији пројекти и програми који су до сада реализовани на општини Кучево за избегле и ИРЛ је: пилот програм донатора - дограђене су 3 зграде у насељу Колонија са изградњом 21 стамбене јединице путем надоградње 3 стамбене зграде у Кучеву, које је реализовао СДЦ. Колективни центар у коме су биле смештене 510 избеглице пренамењен је у Дом за стара лица у којима се сада налазе 68 избеглих лица. Примењен је и био програм Интерсоса и др.

Најважнији закључци ове анализе су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002) дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за локалну интеграцију што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељеним лицима којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и њиховог друштвеног положаја.
- Локална стратешка документа указују на потребу приступања решавању проблема избеглих и интерно расељених лица са боравиштем у Кучеву а пре свега оних у Домском смештају.
- Програми и пројекти за избегла и ИРЛ који су до сада реализовани као и они који су у току бавили су се решавањем питања: побољшање услова становања, здравства, питање збрињавања старих, болесних и изнемоглих лица без старања у Дому за стара лица, питање запошљавања и samozapoшљавања и тд.

Анализа стања у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу.

Најважнији закључци ове анализе су:

СНАГЕ -Подршка ЛС -Планирана средства општине -Солидна техничка опремљеност -Стручност радне групе	СЛАБОСТИ -Неупућеност ЛС у проблеме избеглих и ИРЛ -Незаинтересованост појединих чланова радне групе -Непостојање локалних стратешких планова -Недовољно финансијских средстава -Неорганизованост и неактивност избеглица -Неодлучност избеглица у правцу трајног решења
МОГУЋНОСТИ -Донатори -подршка КИРС -Доношење новог Закона о избеглицама -приступ донаторским фондовима -Стратегије -Информисање избегличке популације -Националне стратегије	ПРЕТЊЕ -Економска криза -Велики број социјално угроженог становништва -Неускладјен законски оквир са реалном ситуацијом и проблематиком -Нестабилна политичка и економска ситуација

Најважнији закључци ове анализе су:

- Локална самоуправа је заинтересована и спремна да заједно са осталим актерима

- ради на унапређењу положаја избеглих и интерно расељених лица али је суочена са израженим проблемом недостатка финансијских средстава и ресурса (грађевинско земљиште) који су неопходни за решавање ових проблема.
- Нерешено стамбено питање породица избеглих и интерно расељених лица значајно доприносе социјалном сиромаштву и неповољном квалитету живота и представљају проблем саме локалне заједнице.
  - Пасивност, слаба самоорганизованост и лоша информисаност самих избеглих и интерно расељених лица додатно доприносе њиховом незадовољавајућем положају и релативно ниском нивоу интегрисаности у локалној заједници.

Препорука за будуће планирање унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица

Покренути иницијативу за већа финансијска издвајања из републичког и општинског буџета, а такође и иницирати формирање фонда за решавање стамбених и других проблема свих ратом погођених лица која се налазе на територији општине Кучево.

Умрежавање и ефикасна сарадња локалне самоуправе и свих кључних актера значајних за решавање проблема избеглих и интерно расељених лица уз коришћење свих стручних људских ресурса и досадашњег искуства различитих институција и организација

Повећати запошљавање преквалификацијом радно способних избеглих и интерно расељених лица за дефицитарна занимања и познате послодавце

Обезбедити континуиране едукативне програме и обуке.

Може се закључити да су главне снаге локалне заједнице постојање локалних стратешких докумената, висока свест и заинтересованост локалне самоуправе, постојање Савета за социјалну политику и могућности из ширег окружења а то су подршка међународних организација, владиних и невладиних организација, заинтересованост међународних донатора, нова орјентација политике државе Србије у решавању проблема избеглих и ИРЛ. Оне би требало да чине кључну основу за будуће планирање и ублажавање најважнијих слабости – недостатак координације између локалне самоуправе и ХБО, недостатак информатичке повезаности између локалних установа и препрека из окружења – непостојање савремених закона из ове области, низак ниво животног стандарда у земљи, имергализована питања избеглих и ИРЛ.

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица у Општини Кучево које су дифренциране на крајње кориснике услуга (различите групе избеглих и интерно расељених лица) и кључне партнере локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це акционог плана за унапређење положаја избеглих и расељених лица су:

- становници домсог смештаја
- самачка домаћинства
- стари који нису остварили права из радног односа и немају лична примања
- самохрани родитељи
- особе без имовине и прихода

16-

- радно способни, незапослени избегли и интерно расељени који траже посао
- избегли ИРЛ жене.

Кључни партнери локалној самоуправи су :

- **Комесаријат за избеглице Републике Србије (КИРС)** који активно сарађује са локалном самоуправом и пружа подршку реализацији програма и активности за избеле и ИРЛ у локалној заједници .
- **Општинска управа** обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим и интерно расељеним лицима у локалној заједници.
- **Повереништво за избеглице** као део локалне управе врши поверене послове у оквиру своје основне делатности и координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглим и ИРЛ.
- **Центар за социјални рад** за општину Кучево у оквиру своје надлежности прописаних законом обавља одређене активности и пружа услуге из области социјалне заштите.
- **Црвени крст** кроз своју основну социјално-хуманитарну делатност.
- **Национална служба за запошљавање** кроз националне програме самозапошљавања и запошљавања, даје одређене приоритете и избеглим и ИРЛ.
- **Одељење грађевинских и стамбених послова** врши послове у оквиру своје основне делатности, као и помоћ у програмима и пројектима директно мжнамезеним стамбеној изградњи за избегла и интерно расељена лица.
- **Здравствена установа** пружа услуге примарне, секундарне здравствене заштите и специјалистичке услуге. Избегли и ИРЛ остварују своја права у овој области као и сви други грађани општине Кучево. .
- **Образовне установе** (основне и средње школе) укључују у образовни систем избегле и ИРЛ под једнаким условима као и за све друге ученике.
- **Министарство рада и социјалне политике** се у оквиру својих надлежности кроз рад локалних институција социјалне заштите бави питањима избеглих и ИРЛ која су у његовој надлежности
- **Невладине организације** чија се активност огледа у имплементацији донаторских програма у области становања, доходовних делатности и правне помоћи..

Анализа проблема : је показала да су главни проблеми избеглих и ИРЛ у општини Кучево, .

Нерешено стамбено питање : Овај проблем имају избегла и ИРЛ која станују у Домском смештају као и у приватном смештају (проблеми плаћања закупа и режијских трошкова)

Незапосленост Висока стопа незапослености у локалној заједници и недостатак радних места , условљавају незапосленост и избеглих и ИРЛ , који траже посао довела је до повећаног броја корисника социјалних услуга- домског смештаја.

Проблеми правне природе Тешкоће око прибављања различитих докумената из државе порекла, права из пензијског и инвалидског осигурања у држави порекла, регулисање докумената у Републици Србији, као и други проблеми

Пасивност избеглица и ИРЛ у локалној заједници у односу на сопствене проблеме која се изказује кроз непостојање свести о потреби самоорганизовања (Удружење избеглица не постоји).

Општи закључци анализе- спорна питања

Из претходних анализа може се закључити следеће.

Локална заједница има већ успостављен стратешки оквир који сачињавају стратешки документи у области општег развоја, просторног планирања и социјалне заштите.

Полазећи од те основе а узимајући у обзир остале кључне снаге локалне заједнице у области уанпређења положаја избеглих и ИРЛ као и актуелне слабости значајно је узети локални план у целини као и појединачне специјалне циљеве за постојећи стратешки оквир, надлежности и капацитете локалне заједнице и локалне самоуправе.

- Локални актери квалитетно обављају активности из домена своје надлежности које се односе на избегла и ИРЛ али је евидентиран недостатак координације између
- њих и непостојање система за размену кључних информација.

Препорука- локални план би требао да се заснива на партнерској сарадњи свих а нарочито локалних партнера и на успостављеном систему праћења његове имплементације и оцењивања успешности који подразумева координацију заинтересованих страна. Нарочито је значајно да се у процес праћења укључе и представници корисничке групе.

- Избегли и ИРЛ у општини Кучево као и у другим градовима и општинама представљају хетерогену групу са разноврсним потребама. Неке од подгрупа су веома осетљиве , као нпр становници домског смештаја. Мора се имати у виду да постоје и друге социјално осетљиве групе на чије је потребе неопходно бар делимично одговорити.

Препорука- у оквиру постојећих капацитета локалне самоуправе и у оквиру буџетских могућности значајно је планирати реално изводљиве активности и за њих предвидети део средстава из локалног буџета и успоставити посебну буџетску линију за финансирање локалног плана.

Собзиром на бројност и сложеност проблема избеглих и ИРЛ у овом локалном плану би пожељно било усмерити се на она питања у којима локална самоуправа има надлежност као што су питања становања и запошљавања.

Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група Локланог акционог плана за унапређење положаја избеглих и ИРЛ лица у општини Кучево су следећи:

- материјални статус породице-лица
- здравствени статус породица-лица
- бројност породице
- видљивост циљне групе и њеног проблема
- хитност у решавању проблема
- надлежност и ресурси локалне самоуправе

На основу претходних критеријама одабране се следеће циљне групе:

- душевно оболела лица а смештена у дому за старе
- стари који нису остварили права из радног односа а немају лична примања
- радно способни , незапослени избегли и ИРЛ који траже посао и
- побољшање и проширење услуга социалне заштите избеглих и ИРЛ и социјално становање

ПОГЛАВЉЕ 5. Општи и специфични циљеви

Полазећи од анализе стања, локалних ресурса и капацитета, као и од анализе потреба избеглих и интерно расељених лица на територији општине Кучево а у складу са националним стратешким опредељењем, дефинисан је следећи

ОПШТИ ЦИЉ
ПОБОЉШАЊЕ СОЦИЈАЛНО МАТЕРИЈАЛНОГ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА У ОПШТИНИ КУЧЕВО ПУТЕМ ПРОГРАМА ЗА ТРАЈНО РЕШАВАЊЕ СТАМБЕНОГ ПИТАЊА И ОДРЖИВИХ ПРОГРАМА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЊИХОВЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ У ЛОКАЛНУ ЗАЈЕДНИЦУ

Из дефинисаних општих циљева формулисани су специфични циљеви који су релевантни за постизање општих циљева у периоду од 2011 -2014.године и то:

У периоду од 2011 до 2014 обезбедити средства и услове за откуп најмање 1 сеоског домаћинства за трајно збрињавање најмање 1 породице.

У периоду од 2011 до 2014 год. решити стамбено питање за најмање 12 породица избеглих и ИРЛ, доградњом стамбених јединица за социјално становање у заштићеним условима, на постојећој згради

У периоду од 2011 до 2014 године обезбедити помоћ у пакетима са алатом и прибором за самодоходовне активности за најмање 3 најугроженијих породица избеглих и расељених лица,

У периоду 2011-2014 побољшати услове становања корисника избеглица и ИРЛ смештених у Домском одељењу, **изградњом топле везе и дневног боравка** између постојеће трпезарије и спаваћих соба, и као и **уређење ентеријера** постојећих објеката.

Активности- задаци за реализацију ЛАП-а

1. **Специфични циљ:** у периоду од 2011. до 2014 . год. обезбедити средства за кредит за откуп најмање ЈЕДНОГ сеоског домаћинства

Активности	Време Период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорни актери	партнери
Идентификација најугрож. породице које имају нерешено стамбено питање	Други квартал 2011.г	Укупан бр. Пријављених Избеглих и ИРЛ	Заинтересован и број породица	Повереник , шефови МК	Локална самоуправа	Општина Кучево
Проналажење извора средстава од донатора и преко конкурса	Други квартал 2011-2012.г	Обезбеђена средства за куповину сеоских домаћинства	Висина обезбеђених средстава 4.500 Е	Повереник	Локална самоуправа Центар за соц. рад	КИРС ИОМ
Израда критеријума за доделу сеоских домаћинства	Трећи квартал 2011-	Израђени критеријуми	Урађени критеријуми	Повереник	Локална самоуправа Савет за миграције	КИРС ИОМ
Куповина сеоских домаћинства	Трећи квартал 2011	Купљена сеоског домаћинства	Број купљених домаћинства	Повереник	Локална самоуправа	КИРС
Расписивање конкурса за заинтересоване породице	Трећи квартал 2011	Расписан конкурс	Број пријављених породица	Комисија	Повереник и Комисија	КИРС
Избор породице којој ће бити додељена сеоско домаћинство	2011г од.	Донета Одлука о избору	Изабране породице којима ће бити додељена сеоска домаћинства	Комисија Повереник	Локална самоуправа Савет за миграције	КИРС
Закључивање уговора са корисницима	2011.г од.	Закључени уговор	Број Закључених уговора са корисницима	Савет Повереник	Локална самоуправа	КИРС ИОМ

2. **специфични циљ:** Током 2011.-2013 године обезбедити најмање 12 стамбених јединица за 12 породица избеглих и ИРП за становање у социјално заштићеним условима и то доградњом на постојећим зградама

Активности	Време-период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорни актери	Партнери
Избор локације, инфраструктурно опремање и издавање обезбеђивање грађевинске документације	I-IX 2011	Одабрана одговарајућа локација и опремљена потребном инфраструктуром	Површина локације Ниво опремљености инфраструктуром	Буџет лок.самоуправе	Локална самоуправа повереник	Локална самоуправа Дирекција за изградњу насеља
Обезбеђивање финансијских средстава за изградњу	Други квартал 2011.године	Обезбеђена потребна финансијска средства	Износ обезбеђених средстава	Председник општине, повереник	Председник општине	Општина Кучево Комесаријат, УНХЦР донатори
Израда тендера и спровођење процедуре избора извођача	Први квартал 2012. године	Сprovedена тендерска процедура и изабран извођач радова	Број кандидата пријављених на тендер	Повереник за избеглице	Служба за јавне набавке	Општинска управа
Изградња станова	III-XII 2012	Изградња 12 станова	Број и структура изграђених станова	Повереник	Извођач радова	Повереник, Комисија, Савет
Формирање Комисије за расподелу и израда критеријума расподеле станова	Трећи и четврти квартал 2012. године	Формирана комисија, Изграђени критеријуми расподеле станова	Број чланова Комисије Структура комисије, број и врста критеријума	Повереник	Општинско веће Општине Кучево	Комисија и Савет

Обезбеђивање употребне дозволе, за изграђени објект	Први и други квартал 2014. године	Обезбеђена употребна дозвола	Садржај употребне дозволе	Комисија	Извођач радова	Комисија и Општинска управа
Расписивање конкурса за расподелу и избор корисника	Трећи квартал 2014. године	Расписан конкурс и изабрани корисници	Број пријављених на конкурс избор корисника		Комисија за расподелу	
Закључивање уговора са корисницима и усељавање	Четврти квартал 2014. године	Закључени уговори о коришћењу станова	Број закључених уговора , број усељених корисника		Савет за миграције	Савет за миграције

3. Специфични циљ: У периоду од почетка 2011. до краја 2014. године обезбедити помоћ у пакетима са алатом и прибором за самоодходовне активности , као и обуку за започињање посла и обављање услужних делатности за најмање 3 лица

Активности	Време-период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорни актери	Партнери
1. Сагледавање потреба и заинтересованости избеглих и расељених	Први и други квартал 2011. године	Утврђене потребе избеглих и расељених	Број заинтересованих	Повереник	Повереник Савет	Национална служба за запошљавање КИРС
Формирање комисије и дефинисање критеријума за доделу опреме	март 2011. године	Формирана комисија и утврђени критеријуми	Решењем именовани чланови комисије и усвојени критеријуми	Повереник Савет	Савет за миграције Локална самоуправа	КИРС ЦСР
Обезбеђење средстава и опреме од	Април-јун 2011-2013	Обезбеђена опрема	Број пакета опреме	Локална самоуправа Повереник	Савет за миграције Локална	КИРС

донатора и преко конкурса					самоуправа Повереник	
Расписивање конкурса	ЈУЛ 2011	Расписан конкурс	Број приспелих пријава	Комисија Повереник	Комисија Локална самоуправа	КИРС
Избор и доношење одлуке о избору корисника	Трећи квартал 2011.	Утврђена ранг листа	Донета Одлука	Комисија	Комисија	Центар за соц.рад КИРС
Закључивање уговора са корисницима	Четврти квартал 2011. године	Закључени уговори и додељена средства и опрема	Број закључених уговора	Повереник Локална самоуправа	Савет за миграције Локална самоуправа	Центар за соц. Рад КИРС

4. Специфични циљ: У периоду од 2011-2014 побољшати услове становања корисницима , избеглим лицима и ИРЛ смештених у Домском одељењу, изградњом топле везе, дневног боравка и уређењем ентеријера

Активности	Време Период	Резултати	Индикатори	Ресурси	Одговорни актери	партнери
Провера и процена стања постојећих капацитета	Јануар-март 2011	Коначни подаци о стању објекта	Резултати провере капацитета трафо станице	Људски ресурси Материјалн и ресурси	Локална управа Центар за соц.рад	Општина Кучево
Обезбеђивање финансијских средстава	Април-Јун 2011	Донета одлука	Донета одлука	Комисија	Повереник и комисија	Савет за миграције, Општинска управа
Обезбеђивање потребне грађевинске документације	Јул-септембар 2011	Обезбеђена грађевинска документација	Грађевинска дозвола	Људски и материјални ресурси	Општинска управа Кучево	Општинска управа
Обезбеђивање финансијских средстава за адаптацију конкурисањем код потенцијалних донатора	Октобар-децембар 2011	Обезбеђена потребна финансијска средста	Износ обезбеђених средстава	Људски и материјални ресурси		КИРС ,УНХАЦЕР
Израда тендера и спровођење процедуре за избор извођача	Јануар-март 2012	Изабран извођач радова исклопљен уговор	Предлог ранг листе	Комисија		КИРС, УНХАЦЕР
Адаптација Домског одељења	Април-август 2012	Завршена адаптација		Људски и материјални ресурси	Повереник и Комисија	Општинска управа Центар за соц.рад
Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	Септембар-новембар 2012	Оглашен програм преко локалних ТВ станица	Број одржаних презентацијаи број медијских оглашавања	Време у локалним медијима`	Локална самоуправа Повереник	Локална ТВ И РАДИО СТАНИЦА

ПОГЛАВЉЕ 7. Ресурси- буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана 2011-2014. год. бити укупно потребно око **620.000 ЕУРА**

У 2011.год. ће почети обухватна и интезивна примена Локалног плана. Планирано учешће општинског буџета је обезбеђивање земљишта, грађевинске дозволе, инфраструктуре, као и стручни надзор и институције које би могле да се укључе у реализацију.

Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

Средства за реализацију Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора:

- Учешћем локалне самоуправе
- Коришћењем кредитних фондова
- Из донаторских фондова
- Из других доступних извора

Поступајући у складу са Националним стратегијама: за смањење сиромаштва, решавање питања избеглих и интерно расељених лица, запошљавања, очекује се финансијска помоћ ресорних министарстава у реализацији активности ЛАП-а.

НАПОМЕНА: Предвиђено време почетка реализације, како је представљено у табелама ЛАП-а, као и сам план реализације, у потпуности зависе од почетка реализације донаторских, кредитних програма и фондова у Републици Србији.

ПОГЛАВЉЕ 8. Аражмани за примену

Аражман за примену ЛАП у општини Кучево обухватају **локалне структуре и различите мере и процедуре** које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене ЛАП и
- 2) Структуре које су оперативне и примењују ЛАП

Структуру за управљање процесом примене ЛПА, након његовог усвајања, представљаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења који је учествовао у изради плана и евентуално додати чланови из реда кључних актера у локалној заједници, укључујући и кориснике овог плана. општине Кучево ће, као део свог будућег рада, направити План управљања применом ЛАП-а

Савет,ао управљачка структура има следеће задатке:

1. У потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене ЛАП-а
2. Именује локалне тимове за управљање пројектима који настају као резултат операционализације ЛАП-а
3. Обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих и ИРЛ у локалној заједници;
4. Одржава контакте са свим учесницима у реализацији ЛАП-а,
4. Управља процесом праћења (мониторинга) и оцењивања успешности (еволуције) Локалног плана,
5. Одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној заједници.

Оперативна структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројекта

развијених на основу Локалног плана. У складу са Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници- партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену Локалног акционог плана има следеће задатке и одговорности:

1. Реализација Локалног акционог плана.
2. Непосредна комуникација са корисницима/цама услуга које се обезбеђују Локалним акционим планом,
3. Редовно достављање извештаја Пресднику Радне групе о свим активностима на спровођењу Локалног плана,
4. Учесће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног плана,
5. Унапређење процеса примене Локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у

односу на очекиване резултате примене Локалног плана. .

Детаљне годишње планове за наредни период, након 2011.год. припремаће Савет уз активне консултације са оперативним структурама.

Механизам праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и евалуција).

ПОГЛАВЉЕ 9. Праћење и оцена успешности

Циљ праћења и оцена успешности (мониторинга и евалуације) ЛАП је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП ради предлагање евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир: Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2011-2014. Еволуција (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично – једном годишње и подносиће се извештај Скупштини Општине Кучево. Финална еволуција обавиће се на крају 2014.године

Предмет мониторинга и евалуације: Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности – задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:

- Број нових програма за избегла и ИРЛ
- Обухват избеглих и ИРЛ новим програмима
- Структура корисника/ца програма
- Ниво укључености различитих актера у подршку програмима намењених избеглим и ИРЛ у локалној заједници
- Обим финансијских средстава издвојених за програме намењене избеглим и ИРЛ
- Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим и ИРЛ (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори....)

Процесни индикатори су дефинисани у склопу табеле Локалног акционог плана.

*Методe и технике мониторинга и еволуције: За успешно обављање мониторинга и еволуције користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори), анкете, извештавања и слично.

Радна група ће формирати радно тело које ће бити одговорно за праћење и оцењивање успећности рада на примени Локалног плана акције- вршиће мониторинг (М) и еволуцију (Е). Радно тело ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и еволуције Локалног акционог плана.